

# Public Document Pack

## Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr

### Bridgend County Borough Council



Swyddfeydd Dinesig, Stryd yr Angel, Pen-y-bont, CF31 4WB / Civic Offices, Angel Street, Bridgend, CF31 4WB

*Rydym yn croesawu gohebiaeth yn Gymraeg.  
Rhowch wybod i ni os mai Cymraeg yw eich  
dewis iaith.*

*We welcome correspondence in Welsh. Please  
let us know if your language choice is Welsh.*



Annwyl Cyngorydd,

### **PWYLLGOR CRAFFU TESTUN 3**

Cynhelir Cyfarfod Pwyllgor Craffu Testun 3 O bell Trwy Timau Microsoft ar **Dydd Llun, 18 Gorffennaf 2022 am 09:30.**

### **AGENDA**

1. Ymddiheuriadau am absenoldeb  
Derbyn ymddiheuriadau am absenoldeb gan Aelodau.
2. Datganiadau o fuddiant  
Derbyn datganiadau o ddiddordeb personol a rhagfarnol (os o gwbl) gan Aelodau / Swyddogion yn unol â darpariaethau'r Cod Ymddygiad Aelodau a fabwysiadwyd gan y Cyngor o 1 Medi 2008.
3. Cymeradwyaeth Cofnodion 3 - 12  
dderbyn am gymeradwyaeth y Cofnodion cyfarfod y 24 01 22
4. Enwebiad Hyrwyddwr Rhianta Corfforaethol 13 - 16
5. Enwebiad i Banel Craffu'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus 17 - 20
6. Diweddariad Rhaglen Gwaith 21 - 28
7. Materion Brys  
I ystyried unrhyw eitemau o fusnes y, oherwydd amgylchiadau arbennig y cadeirydd o'r farn y dylid eu hystyried yn y cyfarfod fel mater o frys yn unol â Rhan 4 (pharagraff 4) o'r Rheolau Trefn y Cyngor yn y Cyfansoddiad.

Nodyn: Sylwch: Oherwydd rhesymau iechyd a diogelwch ni fydd y cyfarfod hwn yn cael ei gynnal yn ei leoliad arferol. Bydd hwn yn gyfarfod rhithwir a bydd Aelodau a Swyddogion yn mynychu o bell. Bydd y cyfarfod cael ei recordio i'w drosglwyddo drwy wefan y Cyngor. Os oes gennych unrhyw gwestiwn am hyn, cysylltwch â [cabinet\\_committee@bridgend.gov.uk](mailto:cabinet_committee@bridgend.gov.uk) neu ffoniwch 01656 643147 / 643148.

Ffôn/Tel: 01656 643643

Negeseuon SMS/ SMS Messaging: 07581 157014

Facs/Fax: 01656 668126

Twitter@bridgendCBC

Ebost/Email: [talktous@bridgend.gov.uk](mailto:talktous@bridgend.gov.uk)

Gwefan/Website: [www.bridgend.gov.uk](http://www.bridgend.gov.uk)

Cyfnwyd testun: Rhowch 18001 o flaen unrhyw un o'n rhifau ffon ar gyfer y gwasanaeth trosglwyddo testun

Text relay: Put 18001 before any of our phone numbers for the text relay service

Rydym yn croesawu gohebiaeth yn y Gymraeg. Rhowch wybod i ni os yw eich dewis iaith yw'r Gymraeg

We welcome correspondence in Welsh. Please let us know if your language choice is Welsh

Yn ddiffuant

**K Watson**

Prif Swyddog, Gwasanaethau Cyfreithiol a Rheoleiddio, AD a Pholisi Corfforaethol

**Dosbarthiad:**

Cynghowrwyr

S J Bletsoe

N Clarke

C Davies

P Davies

Cynghorwyr

M J Evans

P W Jenkins

MJ Kearn

W J Kendall

Cynghorwyr

J E Pratt

G Walter

I Williams

MJ Williams

## PWYLLGOR CRAFFU TESTUN 3 - DYDD LLUN, 24 IONAWR 2022

### COFNODION CYFARFOD Y PWYLLGOR CRAFFU TESTUN 3 A GYNHALIWDYD O BELL TRWY TIMAU MICROSOFT, DYDD LLUN, 24 IONAWR 2022, AM 09:30

#### Presennol

Y Cynghorydd JPD Blundell – Cadeirydd

N Clarke	P Davies	DK Edwards	DRW Lewis
JR McCarthy	JC Spanswick	RME Stirman	G Thomas
LM Walters	A Williams	JE Williams	

#### Ymddiheuriadau am Absenoldeb

DG Howells a/ac RMI Shaw

#### Swyddogion:

Lucy Beard	Swyddog Craffu
Meryl Lawrence	Uwch Swyddog Gwasanaethau Democrataidd - Craffu
Andrew Rees	Swyddog Gwasanaethau Democrataidd - Pwyllgorau

#### Gwahoddedigion:

Victoria Adams	Rheolwr Cyllid Dros Dro – Rheoli Cyllideb: Cymunedau, Addysg a Chymorth i Deuluoedd
Cynghorydd Stuart Baldwin	Cymunedau Aelodau Cabinet
Cynghorydd Huw David	Arweinydd
Deborah Exton	Dirprwy Bennaeth Cyllid dros dro
Carys Lord	Prif Swyddog - Cyllid, Perfformiad a Newid
Janine Nightingale	Cyfarwyddwr Corfforaethol - Cymunedau
Cynghorydd Dhanisha Patel	Aelod Cabinet - Lles a Chenedlaethau Dyfodol
Mark Shephard	Prif Weithredwr
Cynghorydd Charles Smith	Aelod Cabinet - Addysg ac Adfywio
Cynghorydd Hywel Williams	Aelod Cabinet Adnoddau

#### 142. DATGANIADAU O FUDDIANT

Dim

#### 143. CYMERADWYO COFNODION

PENDERFYNWYD: Bod cofnodion cyfarfod Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Pwnc 3 ar 4 Hydref 2021 yn cael eu cymeradwyo fel Cofnod cywir a chywir.

#### 144. STRATEGAETH ARIANNOL TYMOR CANOLIG 2022-23 I 2025-26

Cyflwynodd y Prif Swyddog - Cyllid, Perfformiad a Newid grynodedb o'r adroddiad, a'i ddiben oedd cyflwyno'r Strategaeth Ariannol Tymor Canolig ddrafft ar gyfer 2022-23 i 2025-26 i'r Pwyllgor, a oedd yn nodi blaenoriaethau gwariant y Cyngor, amcanion buddsoddi allweddol a meysydd cyllideb wedi'u targedu ar gyfer arbedion angenrheidiol. Roedd y strategaeth yn cynnwys rhagolwg ariannol ar gyfer 2022-2026 a chyllideb referniw ddrafft manwl ar gyfer 2022-23.

Diolchodd y Cadeirydd i'r Prif Swyddog - Cyllid, Perfformiad a Newid a gofynnodd yr Aelodau'r cwestiynau canlynol:

Cyfeiriodd Aelod at yr arbediad disgwylidig o £300k trwy drosglwyddo'r cyfrifoldeb am reoli asedau, caeau chwarae a phafiliynau sy'n gysylltiedig â chwaraeon awyr agored yn bennaf, i Gyngorau Tref a Chymuned neu glybiau a grwpiau cymunedol, o dan y Rhaglen Trosglwyddo Asedau Cymunedol (CAT) a gofynnodd a ellid darparu manylion yr arbedion a wnaed trwy'r trosglwyddiadau fesul safle i'r Pwyllgor.

Rhoddodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol - Cymunedau wybod i'r Pwyllgor fod yr arbedion a ragwelwyd o £300k yn 2021-22 wedi'u cyflawni'n bennaf trwy beidio â chyllido'r staff tymhorol oherwydd bod y cyfleusterau wedi'u trosglwyddo fel rhan o'r broses CAT, ac yn ystod y pandemig felly nid oedd rhai cyfleusterau'n gweithredu ar yr adeg honno. Mewn perthynas â'r manylion y tu ôl i'r Rhaglen CAT y gofynnodd yr Aelod amdani, dywedodd y gallai ddarparu'r manylion mewn adroddiad yn y dyfodol a rhoddodd sicrwydd fod 19 o gyfleusterau wedi'u trosglwyddo o dan y Rhaglen CAT o fis Tachwedd 2021 ymlaen, 10 o'r rheini i glybiau bowlio a 9 yn gytundebau CAT hirdymor. £13.5k oedd y gost cynnal a chadw fesul lawnt fowlio'r flwyddyn, effaith blwyddyn lawn y trosglwyddiad fyddai £151k, gan ddibynnu ar bryd y digwyddodd y trosglwyddiad, felly o 2022-23 dylid gwneud arbedion blwyddyn lawn. Roedd 2 lawnt fowlio ychwanegol ym Mharc Griffin hefyd yn dod ymlaen i'w trosglwyddo i Gyngor Tref Porthcawl a byddent yn cael eu cynnwys ar ben yr arbediad hwnnw'r flwyddyn nesaf. Roedd yna hefyd 9 CATS tymor hir o wahanol glybiau ar draws y Fwrdeistref ac amcangyfrifwyd bod arbedion y rheini tua £65,000 gan ddibynnu ar faint o gyfleusterau sydd ganddynt, p'un a ydynt yn gaeau rygbi, caeau pêl-droed, p'un a oes pafiliwn ac ati. Yr effaith flwyddyn lawn ym mis Tachwedd 2021 oedd £215k.

Eglurodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol - Cymunedau fod 10 clwb chwaraeon ychwanegol ar y pryd ac wrth symud ymlaen i 2022-23, a oedd wrthi'n trosglwyddo allan, ac fel rhan o'r trafodaethau Craffu roeddent yn ystyried a allent drefnu tenantiaethau tymor byr yn y cyfamser er mwyn trosglwyddo'r cyfleuster yn gyflymach na'r trosglwyddiad CAT tymor llawn, oherwydd bod y cytundebau prydlesu yn cymryd llawer mwy o amser i'w cyflawni. Roedd y trosglwyddiadau CAT yn dal i gael eu gwneud yn y cefndir, ond cafodd rhai Clybiau fudd o'r denantiaeth tymor byr honno ar ewyllys. O'r 10 clwb chwaraeon ychwanegol y mae gwaith yn mynd rhagddo arnynt, a chan ddibynnu ar nifer a math y caeau sydd ganddynt yn y dadansoddiad hwnnw, amcangyfrifwyd y posibilrwydd o £70k i £100k arall

Roedd Penawdau'r Telerau wrthi'n cael eu paratoi ar gyfer 3 chlwb rygbi i reoli eu caeau eu hunain, gan arbed tua £20,000, tra bod 7 Cyngor Tref a Chymuned ar hyn o bryd yn bwriadu symud 8 cae chwarae a rhai pafiliynau ymlaen, y gobeithiwyd y bydd rhai ohonynt yn cael eu cwblhau erbyn 31 Mawrth 2022 a gallent weld arbedion o hyd at £30k o'r cyfleusterau hynny. Gallai effaith blwyddyn lawn bosibl y trosglwyddiadau cyfleusterau ychwanegol hynny o £146k arall yn ychwanegol at yr arbedion a wnaed yn y flwyddyn gyfredol, olygu fwy na'r targed o £300k. Roedd y Rhaglen CAT yn agosáu at y diwedd â chyfanswm o tua 40 o gyfleusterau yn cael eu trosglwyddo erbyn y flwyddyn nesaf a byddai'n sicrhau £300k o arbedion rheolaidd i'r Cyngor ac yn diogelu chwaraeon cymunedol.

Rhoddodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol - Cymunedau wybod i'r Pwyllgor bod angen dull gwahanol o weithredu ar gyfer y tri phrif barc ym Mharc Lles Maesteg, Caeau Trecelyn, Pen-y-bont ar Ogwr a'r 'Planka', Nant-y-moel oherwydd y patrwm defnydd cymhleth a nifer y clybiau sy'n defnyddio'r cyfleusterau hynny. Roedd adolygiad o'r cyfleusterau hynny'n cael ei gynnal, a byddai cynigion yn cael eu cyflwyno ar sut y gellid eu rheoli yn y dyfodol. Dywedodd hefyd fod rhywfaint o fuddsoddiad ar y cyd yn cael ei wneud mewn cyfleusterau o'r dyraniad cyfalaf £1M a wnaed yn 2019 i alluogi clybiau i wneud gwelliannau i gaeau a draenau. Hyd yma, cafodd £628k ei fuddsoddi mewn grantiau i glybiau ar gyfer gwelliannau cyfalaf i gyfleusterau, â thua £372k ar gael yn 2022-23 ar

gyfer buddsoddiad ar y cyd yn y dyfodol. Roedd yn bwysig bod y cyfleusterau'n cael eu cynnal ar gyfer chwaraeon cymunedol yn y dyfodol, ac roedd clybiau wedi croesawu cyfranogiad i gael gwell cyfleusterau. Fel yr oedd pethau ar yr adeg honno, roedd y Rhaglen CAT wedi bod yn llwyddiannus hyd yn hyn a diolchodd i'r Tîm o dan arweiniad y Swyddog Trosglwyddo Asedau Cymunedol am y dull pragmatig o gyflawni'r Rhaglen, gan alluogi arbedion o flwyddyn i flwyddyn, a sicrhau chwaraeon cymunedol yn y Fwrdeistref Sirol.

Cyfeiriodd Aelod at y setliad uwch o 9.2% a gofynnodd beth yw'r ganran wirioneddol sydd ar gael i'w wario gan y Cyngor oherwydd bod aelodau o'r cyhoedd yn credu bod yr arian hwn ar gael.

Rhoddodd y Prif Swyddog - Cyllid, Perfformiad a Newid wybod i'r Pwyllgor bod pwysau sylweddol roedd yn ofynnol i'r Cyngor eu bodloni mewn perthynas â'r cynnydd mewn Yswiriant Gwladol, gan gyllido'r dyfarniad cyflog yn llawn, nad oedd wedi'i setlo ar gyfer y flwyddyn gyfredol a thalu'r Cyflog Byw Gwirioneddol ar gyfer gofal cymdeithasol, i gynnwys staff sy'n gweithio yn y sector annibynnol lle comisiynodd y Cyngor y gwasanaeth hwnnw, amcangyfrifir ei fod yn £2.5M. Dywedodd fod pwysau cost sylweddol hefyd o fewn y gyllideb bresennol ar gyfer eleni, mewn perthynas â chlundiant o'r cartref i'r ysgol a chostau uwch mewn perthynas â gwaredu gwastraff.

Dywedodd y Prif Weithredwr fod angen bod yn ofalus o'r cynnydd o 9.2% yn y setliad, â chwyddiant dros 5%. Byddai cronfa galedi Llywodraeth Cymru yn dod i ben ar 31 Mawrth 2022 ac felly byddai angen i'r Cyngor ariannu'r pwysau ychwanegol ym maes gofal cymdeithasol, cymorth cynnar a digartrefedd. Er bod y setliad yn fwy hael na'r hyn a welwyd ers degawd, dywedodd ei fod yn cydnabod y cynnydd mewn costau byw a chynigiwyd cynnydd 0% yn y Dreth Gyngor, ag ychydig iawn o doriadau i wasanaethau yn cael eu cynnig.

Pwysleisiodd Aelod yr angen am gywirdeb wrth adrodd a gofynnodd am ddadansoddiad o'r safleoedd ynghyd â'r costau cynnal a chadw blynyddol a drosglwyddwyd o dan y Rhaglen CAT, er mwyn sicrhau nad oedd cyfrif dwbl.

Dywedodd Aelod nad oedd rhai clybiau'n gallu ymrwymo i drosglwyddiad Asedau Cymunedol oherwydd materion yn ymwneud â defnydd tir a bod angen eu hystyried fel achosion arbennig.

Cytunodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol - Cymunedau i ddarparu rhestr o safleoedd a drosglwyddwyd i'r Aelod Pwyllgor ynghyd â'r costau cynnal a chadw blynyddol. Rhoddodd sicrwydd i'r Pwyllgor nad oedd cyfrif dwbl wedi digwydd.

Cyfeiriodd Aelod at y ffaith bod y Gyfarwyddiaeth wedi'i diogelu rhag gostyngiadau yn y gyllideb oherwydd y setliad cyllideb gwell na'r disgwyl a gofynnodd pa bwysau cyllidebol, arbedion effeithlonrwydd neu doriadau a oedd wedi'u gwrthod neu eu gohirio tan y blynyddoedd i ddod. Dywedodd fod y Gyfarwyddiaeth Gymunedau a thir y cyhoedd wedi cymryd y rhan fwyaf o'r toriadau i ddiogelu addysg a gwasanaethau cymdeithasol dros y blynyddoedd, a bod gofyn i lywodraeth leol wneud mwy oherwydd newidiadau rheoleiddiol a deddfwriaethol ac o dan bwysau i ddarparu gwasanaethau'r rheng flaen a gofynnodd pa wasanaethau yn y Gyfarwyddiaeth oedd yn statudol a pha rai oedd yn ddewisol.

Rhoddodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol - Cymunedau wybod i'r Pwyllgor nad oedd y rhan fwyaf o wasanaethau yn y Gyfarwyddiaeth sy'n rheng flaen, gan gynnwys ffyrdd, gwastraff, iechyd a diogelwch trwy'r landlord corfforaethol, y rhan fwyaf o waith y Tîm Adfywio ac eithrio adeiladau rhestredig a gwaith y Tîm Datblygu Economaidd, yn rhwymedigaethau statudol. Fodd bynnag, roedd gwaith y gwasanaethau hynny'n bwysig

er mwyn cyflawni amcanion llesiant a sbarduno'r gwaith o adfywio ac adfer economi Pen-y-bont ar Ogwr. Dywedodd fod cyllideb y Gyfarwyddiaeth yn £29M, ac ni ellid newid £19M ohono oherwydd ei fod yn cwmpasu priffyrdd a gwasanaethau gwastraff. Roedd y £10M a oedd yn weddill o'r gyllideb ar gyfer darparu'r rhan fwyaf o wasanaethau'r Gyfarwyddiaeth, â'r gost o gyflawni adfywio a datblygu economaidd yn llai na £1M i'w chyflawni'n flynyddol, ond daethant â swm aruthrol o gyfalaf i mewn trwy gyllid grant. Roedd y Rhaglen Gyfalaf bresennol sy'n cael ei chyflwyno yn golygu £53M o waith ar y safle, ac roedd £35M o gyllid grant wedi'i sicrhau gan y tîm hwnnw ac nid yw'n cynnwys paratoi ceisiadau Cyllid Ffyniant Bro o tua £40M ar gyfer Pont Penprysg a gwaith i Bafiliwn y Grand, Porthcawl. Yn bwysig, roedd y Tîm hefyd yn ymgymryd â gwaith mewn Trefi a'r Cymoedd trwy'r Cyllid Grant Trawsnewid Trefi, a weithredir trwy Lywodraeth Cymru ac yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, enillwyd grantiau o £1.6M ar gyfer sefydliadau manwerthu yng nghanol trefi. Gwariwyd dros £600k ar 88 eiddo masnachol ledled y Fwrdeistref yn ystod y pandemig i'w paratoi ar gyfer Covid.

Rhoddodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol - Cymunedau wybod i'r Pwyllgor, er nad oedd y timau datblygu economaidd ac adfywio yn swyddogaethau statudol, mae'r gwaith a wnânt yn bwysig iawn i'r Fwrdeistref. Dywedodd fod y Gyfarwyddiaeth yn ddarbodus iawn a bod angen iddi weithio'n graffach a chydweithio'n rhanbarthol â Bargen Ddinesig Prifddinas-Rhanbarth Caerdydd. Dywedodd hefyd fod angen edrych ar ffyrdd eraill o weithio ac nad oedd am wneud toriadau nac arbedion yn y dyfodol o ran adfywio neu ddatblygu economaidd. Efallai y bydd yn rhaid gwneud arbedion ac roedd yn bwysig nad oedd yn effeithio ar ansawdd, darpariaeth ac ar yr agenda datblygu economaidd.

Rhoddodd yr Aelod Cabinet dros Gymunedau wybod i'r Pwyllgor y dylid nodi'r arbedion a wnaed fel toriadau y bu'n rhaid eu gwneud. Oni bai am adfywio a datblygu economaidd, dywedodd na fyddai cynlluniau fel Neuadd y Dref Maesteg, trawsnewid hen adeilad McDonalds, y ceisiadau ffyniant bro a gwaith i amddiffynfeydd môr ym Mhorthcawl a maes parcio Llyn Halen yn cael eu cyflawni. Dywedodd hefyd fod gwasanaethau anstatudol yr un mor bwysig i'r cyhoedd a bod cyllid sylweddol yn cael ei gyflwyno trwy waith borgen ddinesig Prifddinas-Rhanbarth Caerdydd a rhaglenni cyflogaeth sydd wedi'u sicrhau trwy gyllid grant sy'n helpu pobl i ddychwelyd i gyflogaeth trwy ddarpariaeth anstatudol.

Gofynnodd Aelod o'r Pwyllgor, â'r beichiau ychwanegol yn cael eu rhoi ar lywodraeth leol i wneud mwy a mwy, a ddylai'r rhwymedigaethau hyn gyd-fynd â lefel arall o lywodraeth ac a fu unrhyw ymateb negyddol i'r posibilrwydd o gael cyllid ychwanegol gan Lywodraeth Cymru i ddarparu'r gwasanaethau hyn, yn hytrach na dibynnu ar y setliad i ddarparu gwasanaethau dewisol.

Rhoddodd yr Aelod Cabinet dros Gymunedau wybod i'r Pwyllgor nad oedd y Cyngor yn dibynnu'n llwyr ar y setliad i gyllido darpariaeth anstatudol, sicrhawyd llawer o'r cyllid o gyllid grant trwy nifer o ffynonellau, ac roedd elfen o'r setliad yn darparu arian cyfatebol ar gyfer prosiectau. Dywedodd fod y Cyngor wedi cael ei warchod rhag gorfod gwneud toriadau oherwydd y setliad gwell ar gyfer y flwyddyn i ddod. Ychwanegodd, oherwydd diwedd cyllid Ewropeaidd, roedd dewisiadau amgen a phartneriaethau'n cael eu hystyried i sicrhau cyllid allanol fel y Gronfa Ffyniant Gyffredin i barhau â phrosiectau i gael pobl yn ôl i gyflogaeth ac ar gyfer adeiladau nodedig. Cyfeiriodd y Pwyllgor hefyd at bwysau parhaus o ran y gyllideb a'r cynnig i rewi'r Dreth Gyngor.

Ategodd yr Aelod Cabinet dros Addysg ac Adfywio sylwadau'r Aelod Cabinet dros Gymunedau a chyfeiriodd at drefniadau partneriaeth ar gyfer prosiectau adfywio fel Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif a darperir â phartneriaid, gan gynnwys Llywodraeth Cymru, Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig a Chynghorau Tref a Chymuned. Roedd effaith luosogi prosiectau hefyd i ystyried lle y gallai buddsoddiad o filoedd

sicrhau enillion o filiynau. Daeth i'r casgliad bod uchelgeisiau'r Cabinet yn cael eu costio a'u cyflwyno yn y Strategaeth Ariannol Tymor Canolig.

Rhoddodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol - Cymunedau wybod i'r Pwyllgor bod lle ar gyfer penderfyniadau rhanbarthol a lleol. Roedd yr Awdurdod yn symud tuag at strwythur Cyd-bwyllgor Corfforaethol â llywodraethu rhanbarthol ar gyfer cynllunio a thrafnidiaeth strategol ac roedd gwaith yn mynd rhagddo ar ddarparu cyswllt metro Porthcawl i gysylltu â Phen-y-bont ar Ogwr. Ymhlith prosiectau rhanbarthol eraill roedd seilwaith gwefru cerbydau allyriadau isel iawn mewn meysydd parcio a'r gronfa hyfywedd tai. Yn lleol, roedd y prosiectau'n cynnwys ailddatblygu Cosy Corner a chyflawni carbon sero-net erbyn 2030 ar draws gwasanaethau'r Cyngor. Mewn prosiect lleol arall, roedd y Cyngor yn gweithio â Choleg Pen-y-bont ar Ogwr i ddod â champws newydd i ganol tref Pen-y-bont ar Ogwr i gynyddu nifer yr ymwelwyr. Esboniodd bwysigrwydd parhau i weithio'n rhanbarthol i sicrhau bod partneriaethau a datblygu economaidd o fudd i bawb.

Rhoddodd y Prif Weithredwr wybod i'r Pwyllgor bod y Cyngor yn gweithredu fel un Cyngor a bod y Gyfarwyddiaeth Gymunedau yn cyfrannu at gael pobl yn ôl i waith, a gafodd effaith uniongyrchol ar fudd-daliadau a gostyngiadau'r Dreth Gyngor.

Dywedodd yr Arweinydd na ddylid gwahaniaethu rhwng gwasanaethau dewisol a statudol, a thynnodd sylw at enghraifft Neuadd y Dref Maesteg, sy'n brosiect adfywio, ond mae gan y Cyngor gyfrifoldebau statudol hefyd oherwydd ei fod yn adeilad rhestredig, ac mae'n cynnwys darpariaeth llyfrgell. Dywedodd fod pont Penprysg, sy'n brosiect adfywio, hefyd yn cyflawni cyfrifoldebau trafndiaeth statudol y Cyngor. Roedd gan y Cyngor ddyletswydd statudol fel yr Awdurdod Tai Strategol i ddarparu cartrefi newydd mewn partneriaeth â landlordiaid cymdeithasol cofrestredig.

Gofynnodd Aelod beth fyddai'n digwydd i glybiau chwaraeon a chyfleusterau nad oeddent wedi dangos diddordeb yn y broses CAT hyd yn hyn.

Rhoddodd yr Arweinydd wybod i'r Pwyllgor am ymrwymiad i gyflwyno adroddiad i gyfarfod o'r Cabinet yn y dyfodol ar y broses honno.

Cyfeiriodd Aelod o'r Pwyllgor at Dabl 6 yn yr adroddiad a ddangosodd gynnydd o 4% yn y gyllideb ar gyfer Addysg a Chymorth i Deuluoedd, a chafodd y Gyfarwyddiaeth Gymunedau gynnydd o 2%, a mynegodd bryder na chafodd y Gyfarwyddiaeth yr un cynnydd â Chyfarwyddiaethau eraill. Croesawyd y buddsoddiad cyfalaf yn nhir y cyhoedd, ond roedd angen cyllid refeniw ar gyfer gwaith cynnal a chadw, a gofynnodd am y dull un Cyngor o weithredu, pan y rhain oedd y gwasanaethau a oedd yn wynebu ymlaen.

Rhoddodd y Prif Swyddog - Newid a Pherfformiad Cyllid wybod i'r Pwyllgor bod Llywodraeth Cymru, pan oedd y setliad yn hysbys, wedi gwneud rhai tybiaethau gan gynnwys y byddai'r Cyngor yn cyllido: y cyflog byw gwirioneddol; gofynion deddfwriaethol fel anghenion dysgu ychwanegol; cefnogi Gwasanaethau Cymdeithasol, ac ariannu cyflogau athrawon.

Dywedodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol - Cymunedau fod y Gyfarwyddiaeth wedi gwneud llawer iawn o arbedion bob blwyddyn, ond bod y Cyngor yn gweithredu fel un ac wedi cyllidebu felly. Esboniodd fod pwysau cyllidebol o ganlyniad i'r cynnydd mewn costau gwaredu gwastraff oherwydd cynnydd mewn tunelledd a'r cynnydd mewn Yswiriant Gwladol, a bod angen gwneud arbedion o hyd.

Dywedodd yr Arweinydd fod angen llawer o'r arbedion oherwydd gofynion statudol newydd ar gyfer anghenion dysgu ychwanegol oherwydd cynnydd yn nifer y plant lleol yr oedd yn rhaid diwallu eu hanghenion. Roedd y Cyngor wedi ymrwymo i dalu'r cyflog

byw gwirioneddol i staff gofal cymdeithasol, gan gynnwys y rheiny mewn gwasanaethau a gomisiynwyd, yn unol â Pholisi'r Cyngor a Llywodraeth Cymru.

Cyfeiriodd Aelod at bwysau cyllidebol COM 1 i 3 mewn perthynas â chostau gwaredu uwch ar gyfer mwy o wastraff cegin, gwastraff bagiau glas a sbwriel ar y stryd a gofynnodd sut y cafodd y cynnydd ei gyfrifo, ei fonitro a sut oedd ffigurau'r pwysau cyllidebol wedi'u cyfrifo.

Dywedodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol - Cymunedau fod y pandemig wedi gweld cynnydd yn y tunelledd o wastraff cegin sy'n cael ei gasglu o gartrefi oherwydd bod mwy o bobl yn gweithio gartref a newid mewn arferion siopa. Gwelwyd cynnydd hefyd mewn gwastraff gweddilliol, na ellid ei ailgylchu. Bu cynnydd hefyd yn y gwastraff sy'n cael ei gasglu o finiau mewn parciau a mannau harddwch, oherwydd bod pobl yn gwneud mwy o ymarfer corff yn ystod y pandemig. Roedd mwy o gartrefi'n cael eu hadeiladu yn y Fwrdeistref a oedd hefyd yn cyfrannu at gynnydd mewn tunelledd a gasglwyd, ond roedd pobl yn ailgylchu mwy, a allai leihau pan fydd pobl yn dychwelyd i'w gweithle mewn trefniadau gweithio cyfunol yn y dyfodol. Dywedodd fod yr union dunelledd a gasglwyd yn hysbys oherwydd bod yn rhaid rhoi gwybod i Lywodraeth Cymru amdano fel rhan o dargedau ailgylchu, a byddai briff gwylio'n cael ei gadw ar union gwantwm y tunelledd a gesglir wrth symud ymlaen.

Cyfeiriodd Aelod at bwysau cyllidebol COM 1 mewn perthynas â chostau gwaredu uwch oherwydd bod mwy o dunelledd cegin yn cael ei gasglu a gofynnodd a ellid defnyddio'r cynnydd mewn gwastraff bwyd a'r trydan a gynhyrchir yn y gwaith treulio anaerobig yn Stormy Down i wrthbwysu costau gan Kier, oherwydd bod mwy o drydan yn cael ei gynhyrchu.

Dywedodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol - Cymunedau y byddai'n edrych ar yr awgrym hwn. Dywedodd fod y cyfleuster treulio anaerobig yn bwysig wrth gyfrannu at y targed carbon sero-net erbyn 2030. Ychwanegodd mai un o Argymhellion Panel Ymchwil a Gwerthuso'r Gyllideb oedd adolygu'r mecanwaith ar gyfer casglu gwastraff bwyd a gallai newid yn y math o fagiau a ddefnyddir i wrthbwysu rhywfaint o gost y tunelledd a gwneud arbedion.

Cyfeiriodd Aelod o'r Pwyllgor at y ffaith bod yn rhaid gwagio'r bagiau gwastraff bwyd gwyrdd yn Stormy Down er mwyn osgoi tagu'r peiriannau, a bod preswylwyr wedi canfod bod y bagiau'n chwalu'n ddarnau. Gofynnwyd a ellid ystyried bagiau gwastraff bwyd plastig neu bapur, a allai arwain at bwysau'r gyllideb yn newid o goch i wyrdd.

Eglurodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol - Cymunedau mai un o'r arbedion arfaethedig oedd newid y bagiau gwastraff bwyd i ffynhonnell arall oherwydd bod yn rhaid i'r gweithwyr yn y ffatri dynnu'r gwastraff bwyd o'r bagiau oherwydd eu bod yn achosi problemau â'r peiriannau. Byddai bagiau bioddiraddadwy yn cael eu tynnu o fis Ebrill mewn ymgynghoriad â'r cyfleuster yn Stormy Down a datrysiaid diwygiedig yn cael ei ystyried.

Cyfeiriodd Aelod at bwysau cyllidebol COM 2 mewn perthynas â chostau gwaredu uwch oherwydd bod mwy o wastraff bagiau glas yn cael ei gasglu a gofynnodd gain faint roedd y tunelledd wedi cynyddu.

Ymatebodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol - Cymunedau fod llawer o bobl allan yn y gwaith yn ystod y dydd cyn y pandemig, ac roedd plant yn yr ysgol, ond â gweithio o'r cartref ac ysgol gartref, ynghyd â chynnydd ym mhoblogaeth y Fwrdeistref â datblygiad tai newydd, roedd swm y gwastraff gweddilliol a gasglwyd mewn bagiau glas wedi cynyddu. Cadarnhaodd fod terfyn o 2 fag glas fesul cartref fesul casgliad. Roedd y



Cyngor yn llwyddo i ailgylchu dros 70%. Dywedodd y gallai gadarnhau'r union dunelledd sy'n dangos y cynnydd misol mewn gwastraff bagiau glas yn ystod y pandemig.

Gofynnodd Aelod a fyddai cynnydd yn y tunelledd a gesglir oherwydd bod cartrefi newydd yn cael eu hadeiladu yn cael ei gynnwys yn y contract gwastraff.

Eglurodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol - Cymunedau fod cynnydd yn y contract oherwydd bod cartrefi newydd yn cael eu hadeiladu, fodd bynnag roedd y cynnydd mewn cartrefi newydd wedi rhagori ar yr hyn a oedd wedi'i gynnwys yn y contract. Dywedodd fod 5 neu 6 o safleoedd mawr o dai wedi'u nodi yn y Cynllun Datblygu Lleol, a fyddai'n rhoi pwysau nid yn unig ar y gwasanaeth casglu gwastraff, ond hefyd ar ffyrdd, ysgolion a gwasanaethau cymdeithasol.

Dywedodd un Aelod y byddai angen cynnwys y tunelledd cynyddol o wastraff a gesglir yn y contract gwastraff newydd.

Cyfeiriodd Aelod at y cynigion i leihau'r gyllideb ac yn benodol COM1, y gostyngiad arfaethedig i'r Gronfa Adfywio Strategol o £299k o'r gyllideb dros ddwy flynedd a gofynnodd pa brosiectau y gellid eu rhoi mewn perygl.

Rhoddodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol - Cymunedau wybod i'r Pwyllgor ei fod yn bwriadu tynnu £20k o'r gyllideb yn y flwyddyn i ddod, ac yn y flwyddyn ganlynol tynnu £270k o'r gyllideb, er bod ei statws wedi'i nodi yn goch oherwydd ar hyn o bryd roedd yn rhywbeth nad oedd y Cyngor yn dymuno ei wneud. Dywedodd na fyddai'n effeithio ar brosiectau cyfredol ond y byddai'n effeithio ar gynlluniau yn y dyfodol. Rhoddodd wybod i'r Pwyllgor mai ychydig iawn o gynlluniau grant sy'n cael eu cyllido'n llawn a bod elfen o gyllid cyfatebol bob amser, ac y gellir rhoi gwerth y tir fel arian cyfatebol. Dywedodd y byddai'n dymuno diogelu'r gronfa honno oherwydd ei bod yn rhoi'r gallu i'r Cyngor gynnal astudiaethau dichonoldeb.

Gofynnodd Aelod a fyddai'r cynnig i leihau'r gyllideb yn rhoi Uwchgynllun Canol Tref Pen-y-bont ar Ogwr mewn perygl a hefyd yn peryglu'r prosiectau.

Dywedodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol - Cymunedau fod rhai o'r cynlluniau yn yr Uwchgynllun ar hyn o bryd yn ddiogel oherwydd bod Swyddogion Adfywio yn gweithio ar symud Coleg Pen-y-bont ar Ogwr i adeilad newydd ar Cheapside, â Chyllid Trawsnewid Trefi i gaffael gorsaf yr heddlu. Roedd swyddogion hefyd yn gweithio â Network Rail i integreiddio'n well rhwng yr orsaf reilffordd a'r orsaf fysiau. Dywedodd y byddai'r rhan fwyaf o'r cyllid cyfatebol ar gyfer cynlluniau yn dod o'r Rhaglen Gyfalaf ac nid o'r Gronfa Adfywio Strategol. Dywedodd y byddai adroddiad yn cael ei gyflwyno i gyfarfod o'r Pwyllgor yn y dyfodol ar y dulliau cyllido ar gyfer cynlluniau.

Dywedodd y Prif Swyddog - Newid a Pherfformiad Cyllid fod Pwyllgor y gronfa sirol gyfan o £250k y flwyddyn i ariannu dichonoldeb corfforaethol a rhoddodd sicrwydd i'r Pwyllgor fod arian arall ar gael i ariannu rhywfaint o'r gwaith.

Dywedodd Aelod o'r Pwyllgor y byddai arbediad £270k yn anfon y neges anghywir at fuddsoddiad posibl yn y dyfodol ac y dylid ei ddileu fel cynnig i leihau'r gyllideb.

Cyfeiriodd Aelod o'r Pwyllgor at y setliad cyllideb iach a ddyfarnwyd i'r Cyngor a gofynnodd pa gynigion i leihau'r gyllideb a oedd wedi'u tynnu neu eu gohirio tan flynyddoedd y dyfodol oherwydd ei bod yn ddyletswydd arnom i ddod o hyd i feysydd eraill i gydbwysu'r gyllideb.

Dywedodd y Prif Swyddog - Newid a Pherfformiad Cyllid, oherwydd y setliad gwell na'r disgwyl, y bu'n bosibl lleihau rhai o'r arbedion a ddisgwylir gan y Gyfarwyddiaeth.

Dyweddod aelod o'r Pwyllgor y gallai'r Cyngor fod o dan anfantais ddifrifol pe bai'n torri cyllid adfywio wrth gystadlu yn erbyn awdurdodau lleol eraill am fuddsoddiad.

Ymatebodd yr Arweinydd y byddai'r cyllid craidd ar gyfer y Tîm Adfywio yn parhau ac y byddai cronfa gorfforaethol ar gael y gellid ei defnyddio trwy'r Tîm Adfywio. Dywedodd fod cyllid arall ar gael i'r Cyngor a bod cyllid wedi'i sicrhau ar gyfer Pont Penprysg a chyswllt metro Porthcawl o Brifddinas-Rhanbarth Caerdydd. Gobeithiai, wrth i ffynonellau cyllido eraill ddod ar gael, na fyddai effaith ar y Cyngor.

Dyweddod y Dirprwy Arweinydd nad oedd y cynigion i leihau'r gyllideb wedi'u gosod mewn carreg ac y gellid eu gwrthdroi trwy gynyddu'r Dreth Gyngor, ond ni fyddai'n cael effaith ar gyllideb y flwyddyn i ddod.

Dyweddod Aelod o'r Pwyllgor, ar sail y rhagdybiaeth y byddai cynnydd o 4.5% yn y Dreth Gyngor ym mlynnyddoedd y dyfodol, na ddylid cynnwys y cynnig i leihau'r gyllideb ar gyfer y Gronfa Adfywio Strategol yn y Strategaeth Ariannol Tymor Canolig.

Dyweddod y Dirprwy Arweinydd fod y ffigurau ar gyfer y flwyddyn ganlynol yn ddangosol, ac nad oedd y gyllideb wedi'i chydbwysu eto.

Cyfeiriodd Aelod o'r Pwyllgor at gynnis i leihau'r gyllideb COM2 - Rhoi'r gorau i gontract Twristiaeth ag AMA Associates, Cwmni Cysylltiadau Cyhoeddus allanol sy'n hyrwyddo Pen-y-bont ar Ogwr ag amrywiaeth o gyhoeddwyr, a gofynnodd a yw'r Fwrdeistref Sirol yn cael ei hysbysebu mewn gwasanaethau traffyrdd ac a yw'r adran datblygu economaidd yn delio â thwristiaeth.

Gofynnodd Aelod o'r Pwyllgor a oedd gan y Cyngor Adran Dwristiaeth.

Dyweddod yr Aelod Cabinet dros Gymunedau wrth y Pwyllgor nad oes gan y Cyngor Adran Dwristiaeth a byddai cael un yn arwain at gynnydd yn y Dreth Gyngor i gyllido'r gwasanaeth. Dywedodd fod y tîm o fewn y Gyfarwyddiaeth Gymunedau yn gwneud gwaith rhagorol â'r adnoddau oedd ganddynt.

Gwnaeth Arweinydd wahaniaethu rhwng cefnogi twristiaeth a chefnogi marchnata twristiaeth, a thynnodd sylw at enghreifftiau diweddar o dwristiaeth yn y Fwrdeistref Sirol, datblygu'r cyfleuster Chwaraeon Dŵr ym Mhorthcawl a'r Cyngor yn awdurdod lleol sy'n derbyn ar gyfer Parc Rhanbarthol y Cymoedd. A bod Parc Bryngarw wedi cael y nifer uchaf erioed o ymwelwyr. Dywedodd fod y Cyngor wedi symud o gael canolfannau twristiaeth wedi'u staffio i ddefnyddio llwyfannau ar-lein ar gyfer hyrwyddo a bod sector twristiaeth ffyniannus a fyddai'n arwain at ailddatblygu Neuadd y Dref Maesteg a hefyd gynlluniau ar gyfer gwesty newydd.

Cyfeiriodd Aelod at gynnis i leihau'r gyllideb COM3 - Newid cyfansoddiad bagiau Gwastraff Bwyd Cartrefi a gofynnodd pam roedd ei statws yn goch, o gofio mai'r bwriad oedd newid y bagiau ym mis Ebrill.

Dyweddod y Cyfarwyddwr Corfforaethol - Cymunedau fod ei statws yn fwy oren ar yr adeg honno, ond roedd nifer o opsiynau'n cael eu harchwilio â'r ffatri yn Stormy Down i ddewis y math mwyaf priodol o fag i'w ddefnyddio.

Cyfeiriodd Aelod at gynnis i leihau'r gyllideb COM4 - Dileu Busnes mewn Ffocws o redeg Canolfannau Menter ym Mhen-y-bont ar Ogwr a gofynnodd beth oedd y cyfraddau swyddfeydd gwag.

Rhoddodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol - Cymunedau wybod i'r Pwyllgor am y nifer uchel o gyfraddau swyddfeydd gwag yn yr adran Landlord Corfforaethol a drafodwyd â'r Bwrdd Rheoli Corfforaethol ac Adnoddau Dynol, ac roedd cynllun i recriwtio cymorth dros dro ar gyfer y gwasanaeth hwnnw. Byddai'n rhoi rhywfaint o bwysau ar y gwasanaeth, ond yn y tymor hir y gobaith oedd datrys hynny. Dywedodd fod Busnes mewn Ffocws wedi cynorthwyo â'r Canolfannau Menter, ond teimlwyd nad oedd fawr o werth mewn parhau â'r contract hwnnw.

Cyfeiriodd Aelod at gynnig i leihau'r gyllideb COM5 - Roedd adain o Ravens Court wedi'i rentu yn fasnachol i sefydliad neu fusnes sy'n bartner, a gofynnodd a oedd y Cyngor yn derbyn incwm ar gyfer un o'r adenydd a ddefnyddir fel canolfan frechu, ac a oedd ystyriaeth wedi'i rhoi i werthu'r adeilad.

Dywedodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol - Cymunedau fod y Cyngor yn derbyn incwm o rent ac am gost cyfleustodau gan y Bwrdd Iechyd am ddefnyddio adain fel canolfan frechu. Nid oedd penderfyniad wedi'i wneud eto ynghylch a ddylid gwerthu'r adeilad oherwydd y prosiect gweithio cyfunol. Gellid ystyried amrywiaeth eang o opsiynau fel rhentu tair adain yn fasnachol, a'r Ganolfan Ddiogelu Amlasiantaethol yn aros yn yr adeilad.

Soniodd yr Arweinydd am hyblygrwydd dyluniad yr adeilad fel y gallai gwahanol denantiaid ddefnyddio'r adeilad. Eglurodd y byddai'r Bwrdd Iechyd yn parhau i gael cynnig yr adeilad oherwydd pwysigrwydd y rhaglen frechu.

Dywedodd y Cadeirydd fod Aelodau'r Pwyllgor a oedd yn dymuno gofyn cwestiynau i gyd wedi siarad, felly oherwydd nad oedd unrhyw gwestiynau pellach i'r gwahoddedigion, diolchodd i'r gwahoddedigion am eu presenoldeb a gwnaethant adael y cyfarfod.

Ar ôl ystyried yr adroddiad a'r atodiadau, gwnaeth y Pwyllgor yr Argymhellion canlynol ar gyfer eu cydgrynhoi a'u cynnwys yn yr adroddiad i'r Cabinet ar yr MTFFS drafft, gan gynnwys y pwysau arfaethedig ar y gyllideb a'r cynigion i leihau'r gyllideb o fewn cylch gwaith y Pwyllgor Craffu hwn, fel rhan o'r broses ymgynghori ar y gyllideb:

### Argymhellion

1. Gofynnodd y Pwyllgor am ddadansoddiad ysgrifenedig o'r rhestr o Drosoglwyddiadau Asedau Cymunedol a oedd wedi digwydd hyd yma â'r costau cynnal a chadw fesul safle i nodi'r arbedion.
2. Croesawodd y Pwyllgor y byddai adroddiad yn cael ei baratoi i'r Cabinet ar Drosoglwyddo Asedau Cymunedol, gan gynnwys y wybodaeth ddiweddaraf am y clybiau cyfleusterau cymunedol hynny nad oeddent wedi mynegi diddordeb mewn trosglwyddo.
3. Croesawodd y Pwyllgor y cynnydd o 9.2% yn y setliad gan Lywodraeth Cymru ond mae'n dorcalonnus bod arbedion yn dal i gael eu cynnig i'r Gyfarwyddiaeth Gymunedau, yn enwedig y Gronfa Adfywio Strategol, oherwydd ei phwysigrwydd i genedlaethau'r dyfodol. Mae'r Pwyllgor yn argymhell bod unrhyw ostyngiadau yn y Gyfarwyddiaeth Gymunedau yn ddewis olaf, a bod cyllideb y Gronfa Adfywio Strategol yn arbennig yn cael ei diogelu gymaint â phosibl rhag gostyngiad, fel blaenoriaeth o'r rhestr o ostyngiadau arfaethedig y Gyfarwyddiaeth Gymunedau. (Cynigion i leihau'r gyllideb, yn enwedig COM1)
4. Mewn perthynas â phwysau cyllidebol COM1, COM2 a COM3, gofynnodd y Pwyllgor am wybodaeth am fwy o dunelledd ar gyfer gwastraff cegin, gwastraff bagiau glas a sbwriel ar y stryd a'r cynnydd canrannol mewn perthynas â phob un.

5. Argymhellodd y Pwyllgor y dylai'r Cabinet archwilio'r holl wasanaethau dewisol i sicrhau eu bod i gyd yn sicrhau gwerth am arian i'r Awdurdod Lleol.

145. **EITEMAU BRYS**

Dim

Daeth y cyfarfod i ben am 12:14

## BRIDGEND COUNTY BOROUGH COUNCIL

### REPORT TO SUBJECT OVERVIEW AND SCRUTINY COMMITTEE 3

18 JULY 2022

#### REPORT OF THE CHIEF OFFICER – LEGAL & REGULATORY SERVICES, HR & CORPORATE POLICY

##### CORPORATE PARENTING CHAMPION NOMINATION

#### 1. Purpose of report

- 1.1 The purpose of this report is to request the Committee to nominate one Member as its Corporate Parenting Champion to represent the Committee as an invitee at meetings of the Cabinet Committee - Corporate Parenting.

#### 2. Connection to corporate well-being objectives / other corporate priorities

- 2.1 This report assists in the achievement of the following corporate well-being objectives under the **Well-being of Future Generations (Wales) Act 2015**:-

1. **Supporting a successful sustainable economy** – taking steps to make the county borough a great place to do business, for people to live, work, study and visit, and to ensure that our schools are focussed on raising the skills, qualifications and ambitions for all people in the county borough.
2. **Helping people and communities to be more healthy and resilient** - taking steps to reduce or prevent people from becoming vulnerable or dependent on the Council and its services. Supporting individuals and communities to build resilience, and enable them to develop solutions to have active, healthy and independent lives.
3. **Smarter use of resources** – ensure that all resources (financial, physical, ecological, human and technological) are used as effectively and efficiently as possible and support the creation of resources throughout the community that can help to deliver the Council's well-being objectives.

#### 3. Background

- 3.1 Corporate Parenting is the term used to describe the responsibility of a local authority towards looked after children and young people. This is a legal responsibility given to local authorities by the Children Act 1989 and the Children Act 2004. The role of the Corporate Parent is to seek for children in public care the outcomes every good parent would want for their own children. The Council as a whole is the 'corporate parent' therefore all Members have a level of responsibility for the children and young people looked after by Bridgend. <sup>1</sup>

---

<sup>1</sup> Welsh Assembly Government and Welsh Local Government Association 'If this were my child... A councillor's guide to being a good corporate parent to children in care and care leavers', June 2009

- 3.2 In order to further develop and enhance the Council's Corporate Parenting role with its partners, a Corporate Parenting Committee comprising all Members of Cabinet was established by Cabinet on 4 November 2008.
- 3.3 The inaugural meeting of the Cabinet Committee was held on 27 November 2008 where it was agreed that the Cabinet Committee will meet quarterly. The terms of reference for the Corporate Parenting Committee are:
- to ensure that looked after children are seen as a priority by the whole of the Authority and by the Children and Young People's Partnership;
  - to seek the views of children and young people in shaping and influencing the parenting they receive;
  - to ensure that appropriate policies, opportunities and procedures are in place;
  - to monitor and evaluate the effectiveness of the Authority in its role as corporate parent against Welsh Government guidance.
- 3.4 At its inaugural meeting, the Cabinet Committee requested that a Corporate Parenting "Champion" be nominated from each of the Overview and Scrutiny Committees to become permanent invitees to the Cabinet Committee.

#### **4. Current situation/proposal**

- 4.1 The Committee is requested to nominate one Member as its Corporate Parenting Champion to represent the Committee as an invitee at meetings of the Cabinet Committee Corporate Parenting.
- 4.2 The role of the Corporate Parenting Champion is to represent their Overview and Scrutiny Committee, partaking in discussions with Cabinet over items relating to children in care and care leavers.
- 4.3 It is also suggested that in this role each Champion considers how all services within the remit of Scrutiny affect children in care and care leavers and encourage their own Committee to bear their Corporate Parenting role in mind when participating in Scrutiny.
- 4.4 Scrutiny Champions can greatly support the Committee by advising them of the ongoing work of the Cabinet Committee and particularly any decisions or changes which they should be aware of as Corporate Parents.

#### **5. Effect upon policy framework and procedure rules**

- 5.1 The work of the Subject Scrutiny Committee relates to the review and development of plans, policy or strategy that form part of the Policy Framework and consideration of plans, policy or strategy relating to the power to promote or improve economic, social or environmental wellbeing in the County Borough of Bridgend.

#### **6. Equality Act 2010 implications**

- 6.1 The protected characteristics identified within the Equality Act, Socio-economic Duty and the impact on the use of the Welsh Language have been considered in the preparation of this report. As a public body in Wales the Council must consider the impact of strategic decisions,

such as the development or the review of policies, strategies, services and functions. It is considered that there will be no significant or unacceptable equality impacts as a result of this report.

## **7. Well-being of Future Generations (Wales) Act 2015 implications**

7.1 The Act provides the basis for driving a different kind of public service in Wales, with 5 ways of working to guide how public services should work to deliver for people. The following is a summary to show how the 5 ways of working to achieve the well-being goals have been used to formulate the recommendations within this report:

- Long Term – The establishment of the Corporate Parenting Cabinet Committee demonstrates the Authority’s long term commitment to improving and strengthening their role as Corporate Parents to care leavers and Looked After Children.
- Prevention – The Corporate Parenting Cabinet Committee are preventative in their nature and ensure that appropriate policies, opportunities and procedures are in place for all care leavers and Looked After Children.
- Integration – This report supports all the well-being objectives.
- Collaboration – All members are Corporate Parents and this report supports collaborative working with Cabinet and Members of Scrutiny and emphasises the role of Corporate Parents for all Elected Members.
- Involvement – Corporate Parent Champions provide practical support and guidance to children in care and care leavers to ensure they achieve their well-being goals.

## **8. Financial implications**

8.1 There are no financial implications arising from this report.

## **9. Recommendation**

9.1 The Committee is asked to nominate one Member of the Committee as its Corporate Parenting Champion to represent the Committee as an invitee at meetings of the Cabinet Committee Corporate Parenting.

Kelly Watson

**Chief Officer – Legal & Regulatory Services, HR & Corporate Policy**

12 July 2022

**Contact Officers:**

Meryl Lawrence  
Senior Democratic Services Officer - Scrutiny

Lucy Beard  
Scrutiny Officer

Jessica McLellan  
Scrutiny Officer

**Telephone:** (01656) 643515 / 643613 / 643263

**Email:** [scrutiny@bridgend.gov.uk](mailto:scrutiny@bridgend.gov.uk)

**Postal address:** Democratic Services - Scrutiny  
Bridgend County Borough Council  
Civic Offices  
Angel Street  
Bridgend  
CF31 4WB

**Background documents:** None



## BRIDGEND COUNTY BOROUGH COUNCIL

### REPORT TO SUBJECT OVERVIEW AND SCRUTINY COMMITTEE 3

18 JULY 2022

### REPORT OF THE CHIEF OFFICER – LEGAL & REGULATORY SERVICES, HR & CORPORATE POLICY

#### NOMINATION TO THE PUBLIC SERVICE BOARD SCRUTINY PANEL

#### 1. Purpose of report

- 1.1 The purpose of this report is to request the Committee to nominate one Member to sit on the Public Service Board Scrutiny Panel.

#### 2. Connection to corporate well-being objectives / other corporate priorities

- 2.1 This report assists in the achievement of the following corporate well-being objectives under the **Well-being of Future Generations (Wales) Act 2015**:-
1. **Supporting a successful sustainable economy** – taking steps to make the county borough a great place to do business, for people to live, work, study and visit, and to ensure that our schools are focussed on raising the skills, qualifications and ambitions for all people in the county borough.
  2. **Helping people and communities to be more healthy and resilient** - taking steps to reduce or prevent people from becoming vulnerable or dependent on the Council and its services. Supporting individuals and communities to build resilience, and enable them to develop solutions to have active, healthy and independent lives.
  3. **Smarter use of resources** – ensure that all resources (financial, physical, ecological, human and technological) are used as effectively and efficiently as possible and support the creation of resources throughout the community that can help to deliver the Council's well-being objectives.

#### 3. Background

- 3.1 From 1 April 2016, the Well-being of Future Generations (Wales) Act 2015 introduced statutory Public Services Boards (PSB) across each local authority area in Wales. PSBs work together to improve the social, economic, cultural and environmental well-being of the board's area. The Act required the scrutiny of certain statutory functions of each Public Service Board and the Authority designated the Public Service Board Scrutiny Panel with the responsibility, under the remit of the Corporate Overview and Scrutiny Committee.

- 3.2 The Panel will hold up to two meetings a year and can make recommendations to the Public Service Board via a report to the Corporate Overview and Scrutiny Committee for approval.
- 3.3 A copy of any report or recommendation made to the Public Service Board must be sent to the Welsh Ministers, the Commissioner and the Auditor General for Wales.
- 3.4 The membership of the Public Service Board Scrutiny Panel is determined annually and comprises three Members nominated from the Corporate Overview and Scrutiny Committee, one Member nominated from each of the Subject Overview and Scrutiny Committees, and representatives that sit on the Public Service Board attend.

#### **4. Current situation/proposal**

- 4.1 The Committee is asked to nominate one Member to sit on the Public Service Board Scrutiny Panel.

#### **5. Effect upon policy framework and procedure rules**

- 5.1 The work of the Subject Overview and Scrutiny Committee relates to the review and development of plans, policy or strategy that form part of the Policy Framework and consideration of plans, policy or strategy relating to the power to promote or improve economic, social or environmental wellbeing in the County Borough of Bridgend.

#### **6. Equality Act 2010 implications**

- 6.1 The protected characteristics identified within the Equality Act, Socio-economic Duty and the impact on the use of the Welsh Language have been considered in the preparation of this report. As a public body in Wales the Council must consider the impact of strategic decisions, such as the development or the review of policies, strategies, services and functions. It is considered that there will be no significant or unacceptable equality impacts as a result of this report.

#### **7. Well-being of Future Generations (Wales) Act 2015 implications**

- 7.1 The Act provides the basis for driving a different kind of public service in Wales, with 5 ways of working to guide how public services should work to deliver for people. The following is a summary to show how the 5 ways of working to achieve the well-being goals have been used to formulate the recommendations within this report:

- Long-term - The establishment of the PSB Panel will assist in the long term planning of the business of the Council by the continuation of effective relationships with other organisations to improve wellbeing in Bridgend County now and in the future.

- Prevention - The PSB Scrutiny Panel will monitor the Public Service Board's objectives and priorities within the Wellbeing Plan which address underlying causes of problems and prevent them getting worse or happening in the future.
- Integration - The report supports all the wellbeing objectives.
- Collaboration - The PSB Panel supports partnership working with other organisations both locally and regionally.
- Involvement - The PSB Panel will maintain a relationship with other Organisations through effective partnership working and act as a critical friend to ensure the PSB are involving citizens of Bridgend when making decisions that affect them.

## 8. Financial implications

8.1 There are no financial implications arising from this report.

## 9. Recommendation

9.1 The Committee is asked to nominate one Member to sit on the Public Service Board Scrutiny Panel.

Kelly Watson

**Chief Officer – Legal & Regulatory Services, HR & Corporate Policy**

11 July 2022

**Contact Officers:** Meryl Lawrence  
Senior Democratic Services Officer - Scrutiny

Lucy Beard  
Scrutiny Officer

Jessica McLellan  
Scrutiny Officer

**Telephone:** (01656) 643515 / 643613 / 643263

**Email:** [scrutiny@bridgend.gov.uk](mailto:scrutiny@bridgend.gov.uk)

**Postal address:** Democratic Services - Scrutiny  
Bridgend County Borough Council  
Civic Offices  
Angel Street  
Bridgend  
CF31 4WB

**Background documents:** None

This page is intentionally left blank

## BRIDGEND COUNTY BOROUGH COUNCIL

### REPORT TO SUBJECT OVERVIEW AND SCRUTINY COMMITTEE 3

18 JULY 2022

### REPORT OF THE CHIEF OFFICER - LEGAL & REGULATORY SERVICES, HR & CORPORATE POLICY

#### FORWARD WORK PROGRAMME UPDATE

#### 1. Purpose of report

1.1 The purpose of this report is to:

- a) Present the Committee with the proposed draft outline Forward Work Programme (**Appendix A**) for this Committee for discussion and consideration;
- b) To request any specific information the Committee identifies to be included in the items for the next two meetings, including invitees they wish to attend;
- c) To request the Committee to identify whether there are presently any further items for consideration on the Forward Work Programme having regard to the selection criteria in paragraph 4.6 of this report;
- d) To note that the proposed draft Forward Work Programme and any feedback from the Committee will be reported to the next meeting of Corporate Overview and Scrutiny Committee (COSC), with the comments from each respective Subject Overview and Scrutiny Committee (SOSC), following consideration in their July Committee meetings.

#### 2. Connection to corporate well-being objectives / other corporate priorities

2.1 This report assists in the achievement of the following corporate well-being objectives under the **Well-being of Future Generations (Wales) Act 2015**:

- **Supporting a successful sustainable economy** – taking steps to make the county borough a great place to do business, for people to live, work, study and visit, and to ensure that our schools are focussed on raising the skills, qualifications and ambitions for all people in the county borough.
- **Helping people and communities to be more healthy and resilient** - taking steps to reduce or prevent people from becoming vulnerable or dependent on the Council and its services. Supporting individuals and communities to build resilience, and enable them to develop solutions to have active, healthy and independent lives.
- **Smarter use of resources** – ensure that all resources (financial, physical, ecological, human and technological) are used as effectively and efficiently as possible and support the creation of resources throughout the community that can help to deliver the Council's well-being objectives.

### **3. Background**

- 3.1 The Council's Constitution requires the Corporate Overview and Scrutiny Committee to develop and implement a Forward Work Programme for the Committee.
- 3.2 The Council's Constitution also provides for each Subject Overview and Scrutiny Committee to propose items for the Forward Work Programme having regard for the Council's Corporate Priorities and Risk Management framework, for the Corporate Overview and Scrutiny Committee to have oversight and refer any cross cutting topics to a Committee or Research and Evaluation Panel.

#### Best Practice / Guidance

- 3.3 The Centre for Governance and Scrutiny's Good Scrutiny Guide recognises the importance of the forward work programme. In order to 'lead and own the process', it states that Councillors should have ownership of their Committee's work programme, and be involved in developing, monitoring and evaluating it. The Good Scrutiny Guide also states that, in order to make an impact, the scrutiny workload should be coordinated and integrated into corporate processes, to ensure that it contributes to the delivery of corporate objectives, and that work can be undertaken in a timely and well-planned manner.
- 3.4 Forward Work Programmes need to be manageable to maximise the effective use of the limited time and resources of Scrutiny Committees. It is not possible to include every topic proposed. Successful Scrutiny is about looking at the right topic in the right way and Members need to be selective, while also being able to demonstrate clear arguments for including or excluding topics.
- 3.5 The Centre for Governance and Scrutiny (CfGS) guide to work effective work programming 'A Cunning Plan?' makes the following reference to the importance of good work programming:

*'Effective work programming is the bedrock of an effective scrutiny function. Done well it can help lay the foundations for targeted, incisive and timely work on issues of local importance, where scrutiny can add value. Done badly, scrutiny can end up wasting time and resources on issues where the impact of any work done is likely to be minimal.'*

### **4. Current situation/proposal**

#### Draft Outline Forward Work Programmes

- 4.1 Following the approval of the schedule of Scrutiny Committee meeting dates at the Annual Meeting of Council on 18 May 2022, the standing statutory reports to COSC upon: the Corporate Plan, the Medium Term Financial Strategy (MTFS) and Budget, Performance and Budget Monitoring, etc. have been mapped to the appropriate timed meeting dates into a draft Forward Work Programme (FWP).

- 4.2 The draft outline Forward work programme for each Scrutiny Committee has been prepared using a number of difference sources, including:
- Corporate Risk Assessment;
  - Directorate Business Plans;
  - Previous Scrutiny Committee Forward Work Programme report topics / Minutes;
  - Committee / Member proposed topics;
  - Policy Framework;
  - Cabinet Work Programme;
  - Discussions with Corporate Directors;
  - Performance Team regarding the timing of performance information.
- 4.3 There are items where there is a statutory duty for Policy Framework documents to be considered by Scrutiny, e.g. the MTFs including draft budget proposals scheduled for consideration in December 2022, following which the COSC will coordinate the conclusions and recommendations from each of the Subject Overview and Scrutiny Committees in a report on the overall strategic overview of Cabinet's draft Budget proposals to the meeting of Cabinet in February 2023.
- 4.4 An effective FWP will identify the issues that the Committee wishes to focus on during the year and provide a clear plan. However, at each meeting the Committee will have an opportunity to review this as the Forward Work Programme Update will be a standing item on the Agenda, detailing which items are scheduled for future meetings and be requested to clarify any information to be included in reports and the list of invitees. The FWP will remain flexible and will be revisited at each COSC meeting with feedback from each SOSC and any updated information gathered from FWP meetings with Scrutiny Chairs and Corporate Directors.
- 4.5 The Subject Overview and Scrutiny Committee Draft Forward Work Programmes will be reported to the next meeting of COSC, with the feedback from each respective Subject Overview and Scrutiny Committee for coordination and oversight of the overall FWP. The SOSC FWP's will be included in the standing FWP Update report from then on with any feedback on FWPs from each SOSC meeting held included.

#### Identification of Further Items

- 4.6 The Committee are reminded of the Criteria Form which Members can use to propose further items for the FWP which the Committee can then consider for prioritisation at a future meeting. The Criteria Form emphasises the need to consider issues such as impact, risk, performance, budget and community perception when identifying topics for investigation and to maximise the impact scrutiny can have on a topic and the outcomes for people. Criteria which can help the Committee come to a decision on whether to include a referred topic, are set out below:

#### Recommended Criteria for Selecting Scrutiny Topics:

**PUBLIC INTEREST:** The concerns of local people should influence the issues chosen for scrutiny;

ABILITY TO CHANGE:	Priority should be given to issues that the Committee can realistically influence, and which will result in a Cabinet decision being taken;
PERFORMANCE:	Priority should be given to the areas in which the Council, and other agencies, are not performing well;
EXTENT:	Priority should be given to issues that are relevant to all or large parts of the County Borough;
REPLICATION:	Work programmes must take account of what else is happening in the areas being considered to avoid duplication or wasted effort.

#### Reasons to Reject Scrutiny Topics:

- The issue is already being addressed / being examined elsewhere and change is imminent.
- The topic would be better addressed elsewhere (and can be referred there).
- Scrutiny involvement would have limited / no impact upon outcomes.
- The topic may be sub-judice or prejudicial to the Council's interest.
- The topic is too broad to make a review realistic.
- New legislation or guidance relating to the topic is expected within the next year.
- The topic area is currently subject to inspection or has recently undergone substantial change.

#### Corporate Parenting

- 4.7 Corporate Parenting is the term used to describe the responsibility of a Local Authority towards looked after children and young people. This is a legal responsibility given to local authorities by the Children Act 1989 and the Children Act 2004. The role of the Corporate Parent is to seek for children in public care the outcomes every good parent would want for their own children. The Council as a whole is the 'corporate parent', therefore all Members have a level of responsibility for the children and young people looked after by Bridgend.
- 4.8 In this role, it is suggested that Members consider how each item they consider affects children in care and care leavers, and in what way can the Committee assist in these areas.
- 4.9 Scrutiny Champions can greatly support the Committee in this by advising them of the ongoing work of the Corporate Parenting Cabinet Committee and particularly any decisions or changes which they should be aware of as Corporate Parents.
- 4.10 The draft outline Forward Work Programme for this Committee is attached as **Appendix A** for consideration.
- 5. Effect upon policy framework and procedure rules**
- 5.1 The work of the Overview & Scrutiny Committees relates to the review and development of plans, policy or strategy that form part of the Council's Policy



Framework and consideration of plans, policy or strategy relating to the power to promote or improve economic, social or environmental wellbeing in the County Borough of Bridgend.

## **6. Equality Act 2010 implications**

6.1 The protected characteristics identified within the Equality Act, Socio-economic Duty and the impact on the use of the Welsh language have been considered in the preparation of this report. As a public body in Wales, the Council must consider the impact of strategic decisions, such as the development or the review of policies, strategies, services and functions. It is considered that there will be no significant or unacceptable equality impacts as a result of this report.

## **7. Well-being of Future Generations (Wales) Act 2015 implications**

7.1 The Act provides the basis for driving a different kind of public service in Wales, with 5 ways of working to guide how public services should work to deliver for people. The following is a summary to show how the 5 ways of working to achieve the well-being goals have been used to formulate the recommendations within this report:

- Long-term - The approval of this report will assist in the planning of Scrutiny business in both the short-term and in the long-term on its policies, budget and service delivery.
- Prevention - The early preparation of the Forward Work Programme allows for the advance planning of Scrutiny business where Members are provided an opportunity to influence and improve decisions before they are made by Cabinet.
- Integration - The report supports all the wellbeing objectives.
- Collaboration - Consultation on the content of the Forward Work Programme has taken place with the Corporate Management Board, Heads of Service, Elected Members and members of the public.
- Involvement - Advanced publication of the Forward Work Programme ensures that the public and stakeholders can view topics that will be discussed in Committee meetings and are provided with the opportunity to engage.

## **8. Financial implications**

8.1 There are no financial implications directly associated with this report.

## **9. Recommendations**

9.1 The Committee is recommended to:

- a) Consider the proposed draft outline Forward Work Programme in **Appendix A** and make any amendments and / or comments;

- b) Identify any specific information the Committee wishes to be included in the items for the next two meetings, including invitees they wish to attend;
- c) Identify whether there are presently any further items for consideration on the Forward Work Programme having regard to the selection criteria in paragraph 4.6 of this report.
- d) Note that the proposed draft Forward Work Programme and any feedback from the Committee will be reported to the next meeting of Corporate Overview and Scrutiny Committee (COSC), with the comments from each respective Subject Overview and Scrutiny Committee (SOSC), following consideration in their July Committee meetings.

Kelly Watson

**Chief Officer – Legal & Regulatory Services, HR & Corporate Policy**

12 July 2022

**Contact Officers:** Meryl Lawrence  
Senior Democratic Services Officer - Scrutiny

Lucy Beard  
Scrutiny Officer

Jessica McLellan  
Scrutiny Officer

**Telephone:** (01656) 643515 / 643613 / 643263

**Email:** [scrutiny@bridgend.gov.uk](mailto:scrutiny@bridgend.gov.uk)

**Postal address:** Democratic Services - Scrutiny  
Bridgend County Borough Council  
Civic Offices  
Angel Street  
Bridgend  
CF31 4WB

**Background documents:** None.

**Draft Outline Forward Work Programme  
Subject Overview and Scrutiny Committee 3:**

**APPENDIX A**

<b><u>Date of Meeting:</u></b>	<b><u>Report Topics:</u></b>
Monday 18 July 9.30am	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Corporate Parenting Champion Nomination</li> <li>- Nomination to the Public Service Board Scrutiny Panel</li> <li>- Draft Outline Forward Work Programme</li> </ul>
Monday 26 September	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Shared Prosperity Fund</li> <li>- Levelling Up Fund</li> </ul>
Monday 14 November	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Corporate Joint Committees Regional Responsibilities</li> </ul>
Monday 12 December	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Draft Medium Term Financial Strategy 2022-23 to 2025-26 and Budget Proposals *</li> </ul>
Monday 20 February	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Bridgend 2030 Net Zero Carbon Strategy</li> <li>- Local Biodiversity Action Plan</li> </ul>
Monday 17 April	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Future Waste Services Work Streams</li> </ul>

\* If the Budget Settlement is received late as in recent years, the scrutiny of the Draft MTFs and Budget Proposals will need to be moved to a meeting date to be convened after Cabinet in January 2023.

This page is intentionally left blank